

Prelacto essentieel onderdeel totaalaanpak voeding moderne zeug

Bigvitaliteit omhoog

Vitale biggen én vitale zeugen. Dat is kortweg de doelstelling van het uitgebreide onderzoek waarmee Franses Gerrits in april 2017 is gestart. De eerste resultaten zijn inmiddels bekend. Door het gebruik van prelacto rondom werpen, daalt het aantal dood geboren en stijgt het aantal levend geboren biggen. De biggen zijn vitaler en het toomgewicht bij spenen is hoger.

Moderne zeugen als de TN70 en Deense genetica met een hogere aanleg voor vleesproductie en grote tomen biggen, vragen om aanpassing van de voeding van de zeugen. In april 2017 startte Franses Gerrits daarom met een grootschalig praktijkonderzoek met als doel vier pijlers: een betere bigvitaliteit, een goed grootbrengend vermogen, een uniforme kwaliteit van de volgende toom én een lange levensduur

van de zeugen. Dat lukt alleen door aanpak van de voeding in de hele cyclus: vanaf spenen tot insemineren, van begin tot einde dracht, bij de overgang naar het kraamhok, tijdens de zoogperiode én bij de opfok van de gelten.

Fitte zeugen

“Een belangrijk punt voor een betere bigvitaliteit is een fitte zeug rondom werpen”,

zegt Jan van Haperen, hoofd nutritie bij Franses Gerrits. “Een vlot werpproces betekent minder dood geboren biggen, vitalere biggen na de geboorte en een goede start van de melkproductie. Dat is het beste te bereiken met een prelacto voer, ook al is dat in de praktijk wat lastiger. Dáárom hebben we juist het onderzoek op gezet. Met harde cijfers kunnen we de zeughouders overtuigen van de voordelen die je kunt halen

Effect prelacto voer

	lactovoer	prelacto
Levend geboren	15,13	15,52
Dood geboren	1,13	0,83
Aantal biggen <1 kilo	2,82	2,39
Aantal gespeend	12,75	13,17
Uitvalpercentage	10,3	10,5
waarvan NLVB	28,5	23,1

Effect prelacto op vitaliteitscore en prestaties

	lactovoer	prelacto
Gespeend/jaar	31	32
Toomgewicht gespeend (kilo)	90,9	92,6
Vitaliteitscore*	0,849	0,879

* 1- (dood geboren + spreidzitters) x 0,5 : totaal geboren

“MET EEN PRELACTOVOER VERLOOPT HET WERPPROCES VLOTTER, DE BIGGEN ZIJN VITALER EN DE BIGOVERLEVING STIJGT”

Jan van Haperen

als je wél een prelacto gebruikt.” Om het effect van prelacto aan te tonen, hebben twee studenten van Wageningen UR een onderzoek uitgevoerd met de worpen van 1.050 zeugen, waarbij 15.750 biggen individueel zijn gevolgd. Op dit zeugenbedrijf was het aantal dood geboren biggen met 1,1 al lager dan het landelijk gemiddelde van 1,35. Van Haperen: “Als we dit verder konden verbeteren, zegt dit meer dan wanneer je het onderzoek doet op een bedrijf met een hoog aantal dood geboren biggen.” De ene helft van de zeugen kreeg vanaf het opleggen in de kraamstal lactovoer. De andere helft kreeg een speciaal prelactovoer vanaf vijf dagen voor werpen tot vijf dagen na werpen. De voersamenstelling werd specifiek op deze periode afgestemd met bijvoorbeeld een lager energie- en eiwitgehalte en hogere gehalten aan vitamines en mineralen. Daarnaast zat er in het voer een component die de doorbloeding van de uier en baarmoeder bevordert. Tijdens het onderzoek werden het geboorteproces en

de pasgeboren biggen met een time lapse camera gevolgd.

Minder dood geboren biggen

Door de inzet van prelacto daalde het aantal dood geboren biggen naar 0,8. Het aantal levend geboren steeg met 0,4 naar 15,5 (landelijk gemiddelde = 15,0). Uit de bestudering van de time lapse beelden bleek dat het geboorteproces vlotter verliep bij de zeugen die prelacto krijgen. Het werpproces was gemiddeld 20 minuten korter. De biggen zijn hierdoor vitaler en daardoor gemiddeld anderhalve minuut sneller bij de uier. Het aantal niet levensvatbare biggen daalt met vijf procent. Alles bij elkaar resulteert dit in een verbetering van de vitaliteitscore met 3,5 procent. Van Haperen: “Dit kengetal hebben we zelf ontwikkeld en door WUR laten valideren. Hoe hoger het getal, hoe beter de bigoverleving tot spenen.” Opvallend is het effect op het toomgewicht bij spenen. De tomen van de zeugen die prelacto krijgen, wegen bij spenen gemid-

deld 92,6 kilo; 1,7 kilo meer dan de tomen van zeugen die lactovoer krijgen. “Dat hadden we niet direct verwacht”, zegt Van Haperen. “De voergif aan de zeugen was gelijk en ook kregen de biggen evenveel bijvoer. Dit betekent dus dat de biggen meer melk bij de zeugen hebben gedronken. Een teken dat ze vitaler zijn geweest.”

Meer energie en eiwit

In het vervolgonderzoek wordt nu na de prelactoperiode standaard lactovoer vergeleken met lactovoer met meer energie en eiwit. Van Haperen verwacht dat de toomgroei van de biggen daarmee nog hoger kan en dat de zeugen tijdens de zoogperiode minder gewicht verliezen. “Minder gewichtsverlies heeft dan weer een positief effect op de volgende worp: de volgende pijler die we willen verbeteren.”

WWW.FRANSENGERRITS.NL